

Cesta malých kroků

Chiara Petrillová –
svědectví nejbližších

karmelitánské
nakladatelství

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Piccoli passi possibili. Česky

Cesta malých kroků : Chiara Petrillová - svědectví nejbližších / z italského originálu

Piccoli passi possibili ... přeložila Zdeňka Křehlíková. – V Praze : Karmelitánské nakladatelství, 2021. – 124 stran. – (Osudy ; svazek 88)

ISBN 978-80-7566-156-2 (brožováno)

* 272-726.6-055.2 * 316.356.2 * 616-036.88-052 * 616-036.887 * 616-036.88 * 364.642.8 * 316.346.32-053.2 * 2-185.2 * 2-54 * 272-184.3 * 27-4 * 2:316.644 * 27 * 929 * (450) * (092) * (0:82-94) * (0:82-84)

– Corbella Petrillo, Chiara, 1984-2012

– katoličky – Itálie – 20.-21. století

– katoličky – přátelé a spolupracovníci

– katoličky – partnerské a rodinné vztahy

– rodina

– nevyléčitelně nemocní – Itálie – 2001-2020

– umírání – křesťanské pojetí

– smrt – křesťanské pojetí

– ztráta blízké osoby – křesťanské pojetí

– utrpení – křesťanské pojetí

– oběť – křesťanské pojetí

– katolická víra

– křesťanský život

– náboženské názory a postoje – Itálie – 20.-21. století

– biografie

– vzpomínky

– citáty

27-4 - Praktická teologie. Morální teologie [5]

929 - Biografie [8]

© Edizioni Porziuncola

Via Protomartiri Francescani, 2

06081 S. Maria degli Angeli – Assisi (PG)

www.edizioniporziuncola.it

Czech edition © Karmelitánské nakladatelství, s.r.o., Praha, 2021

ISBN 978-80-7566-156-2

Pro Chiaru

Moje milovaná Chiaro, stále mě neopouští touha poznat tě. Nejen touha v mém srdci, ale také v srdcích mnoha jiných, kteří se ve tvém úsměvu a půvabu setkávají s Pánovým úsměvem a půvabem. Pán jedná právě takhle – dává se zhlédnout jakoby pod závojem. V očích těch, kdo ho milují, se dává zhlédnout jen proto, abychom se do něj zamilovali. To je logika lásky. Logika lásky, která druhého hledá, jde za ním, setkává se s ním. Logika „vidím-nevidím“. (Vzpomínáš, jak jsem tuhle teorii pojmenoval? Vtipkovali jsme, tolik jsme se nasmáli... Moc mi chybíš!)

Podobně jako Panna Maria ani ty nikdy nemluvíš o sobě, ale o své lásce. Tolik se jí podobáš! To ona ti představila svého Syna a teď ty děláš totéž pro nás. Mnozí Pána poznají, ale nevědí, kdo je k němu přivedl. To bylo naše a tvoje tajemství – Panna Maria.

Teď mám pocit, že tě Pán odhalil a chce, abychom poznali jeho milovanou dceru. Ano, dnes tě znám lépe,

vidím tě lépe, chápu, co jsem tušil, ale neuměl si představit – kdo doopravdy jsi, jak jsi s Pánem úzce spojená. Všichni se diví a neustále se mě na tebe ptají, chtějí tě poznat, pochopit.

„Jak se má člověk nechat milovat?“

„Jak se dá otevřít vlastní srdce?“

„Jak se dá překonat strach?“

„Jak se dá vydržet na kříži?“

„Jaké to je... umírat?“

Milovaná Chiaro, pomoz mi odpovědět, nepřestávej se mnou mluvit o Pánu.

Daniel, jeden blízký přítel, mě dojal, když při modlitbě ve Veranu políbil místo, kde teď odpočíváš, a nazval tě „Chiarou Života“ (Chiara znamená také světlo, záře – *pozn. překl.*). A tou skutečně jsi. Usmiřuješ minulost s přítomností, aby vzešlo zasazené semínko. Konečně mnoho matek pojmenuje své počaté děti.

Děkuji ti, Chiaro Života.

Pro vás

Jeden kněz, misionář v Africe, mi vyprávěl, že v jisté vesnici položil dětem otázku, jestli je pro ně důležitější slunce, nebo měsíc. Odpověď ho překvapila. Jedno z dětí odpovědělo, že důležitější je měsíc, protože *osvětluje noc*. Já si to také myslím. Skutečně jsme povolání právě k tomu, abychom osvětlovali noc.

Pro mě není nikdy lehké mluvit. Ale krása, kterou jsem zažil, je větší než těžkosti. Vždy máme být světlem světa a solí země... Tady ještě pláče a také se směje a Chiařin život se stále více zdá být evangeliem. Můj život s ní je evangelium, které znám nejlépe.

Chtěli jste, abych o něm přišel mluvit do vašich farností, společenství a hnutí, ale já bohužel nemůžu většínou pozvání přijmout. Mrzí mě to.

Shodli jsme se na tom, že nejvhodnějším místem, kde bychom mohli uvítat větší počet rodin, bude Assisi – dům, kde žije otec Vito. Tam lze zachovat onu důvěrnou atmosféru, kterou lze vytvořit jen v místě, kde se člověk cítí doma.

V tomto domě jsme 15. září 2013 sdíleli svědectví o Chiaře ne proto, abychom uspokojili zvědavost a touhu po indiskrétnosti, ale abychom jako Kristovi učedníci hovořili o Ježíši. Bylo nás tam přibližně dvanáct set. Podobně jako evangelisté, i příbuzní a přátelé hovořili o stejných událostech, ale každý mluvil podle toho, jak je osobně vnímal, na základě vztahu ke Chiaře a svých vzpomínek. Vzpomínky se vzájemně proplétaly a ukázaly Chiaru v její nejhlubší podstatě – jako obyčejnou ženu a Boží dceru.

Předkládaný text obsahuje svědectví, která zazněla během onoho dne. Není to nová kniha o Chiaře, ale jenom jiný zdroj, ze kterého lze čerpat. Doufám, že tyhle vzpomínky přinesou něco i vám, kteří jste tam nemohli být s námi. Díky za vaši lásku. Ať se vám daří.

Enrico (a Chiara) a Francesco

Chiaro, přítelkyně moje...

Drahá Chiaro, drahá sestro, starší sestro, ačkoliv když ses narodila, byla jsem už ve třetáku na střední škole. Drahá přítelkyně, která jsi vzbudila takový rozruch, jedna z nejbližších, byť jsem tě nikdy neobjala. Drahá důvěrnice, která se na mě v kuchyni usmíváš z fotografie s obvázaným okem. Mám ji za sklem na dvířkách příborníku, abych na tebe nikdy nezapomněla. Jak víš, protože z nebe se jistě díváš, tvůj Enrico mě požádal, abych ke knize o tobě napsala předmluvu. Manželovi drahé sestry rozhodně nelze říct ne, a tak jsem souhlasila. Potom jsem si přečetla knihu, ke které jsem měla napsat předmluvu, a abych ti řekla pravdu, nevím, co říct. Nemám vůbec co dodat. Jsi příliš krásná. Výjimečně nádherná. Triumf milosti. Světlo, které se dostane do celého světa, tím jsem si jistá – jsme teprve na začátku.

Já jsem se s tebou ani nechtěla seznámit. Naše společná přítelkyně Lucie mi o tobě vyprávěla, vždycky když jsme se setkaly ve školce, kam chodí naše děti.

Ano, je pravda, že jsem se za tebe modlila a přinášela malé oběti (mohla by ses prosím teď ty za mě přimluvit u Pána?). Každý den jsem se jí ptala, jak probíhá tvoje těhotenství. Věděla jsem, že jsi poprosila Lucii, aby kojila tvého syna, a tvoje ochota nepřivlastňovat si dítě mě ohromila. Kdo ví proč, nikdy jsem se neodvážila seznámit se přímo s tebou, ačkoliv mi to naše společná přítelkyně nabízela. Ze začátku jsi mi dokonce byla trochu nesympatická. Možná proto, že Lucie o tobě tolik mluvila, až jsem z toho měla hlavu jako štoudev (teprve později jsem pochopila, že vůbec nepřeháněla). „Ale jdi, snad to není svěťice?“ Později jsem se za tebou bála přijít. Nechtěla jsem vypadat jako zvědavce, který se přišel podívat na „případ“, na někoho, kdo má bláznivý život. Opravdu musíš uznat, že tvůj životní příběh byl skutečně mimořádný. Je pravda, že každý žije svůj jedinečný život, ale ten tvůj byl výjimečnější než jiné. Teď už můžu jen litovat. Odpusť mi.

Naštěstí máme knihu Simona a Cristiany,¹ naštěstí je tu i tato další kniha. Dozvěděla jsem se o tobě další úžasné věci. Objevila jsem velikost tvých rodičů a sestry (jak krásná je i ona!) a myslím, že tvoje rodina je skutečně velkorysá, když nám vypráví o tvém dětství, a vůbec tě žárlivě neskrývá jako nějaký poklad. Zjistila

1 Pozn. red. Simone Troisi, Cristiana Pacciniová, *Smrt nemá poslední slovo* (Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2015). V italském originálu kniha vyšla pod názvem *Siamo nati e non moriremo mai più* („Narodili jsme se a už nikdy nezemřeme“).

jsem, že Pán tě chránil už od malička, aby z tebe učinil opravdové umělecké dílo, ne „přesto“, ale právě proto, že jsi vyrůstala stejně jako ostatní.

Dlouho ses připravovala na setkání s tímhle neuvěřitelným mužem, Enricem, tvým prvním a jediným klukem, manželem, otcem tří vašich dětí, bez kterého by nebylo možné nic z toho, co se stalo. Proto je pro mě důležité oslovovat tě tvým celým jménem Chiara Corbella Petrillo. Neboť tvůj, váš příběh, je v první řadě příběhem lásky. Tvým příběhem lásky k Bohu, tvým příběhem lásky k Enricovi a potom, až potom, vaším příběhem o nemoci a smrti.

Když jsem četla tu knihu, nejvíc mě oslovil příběh vašeho zasnoubení. Myslím, že tam se naplnil zázrak tvého života. Tehdy ses rozhodla, tehdy jsi pochopila to, co mnozí z nás pochopí pozdě a mnozí nikdy, a sice že láska je opakem vlastnění. Musela ses poprat se strachem, že Enrica ztratíš. Potýkala ses se svým srdcem a on zase s tím svým. Oba jste pochopili, že hlavním vztahem našeho života, který opravdu přetváří srdce, hojí rány a léčí nás, je vztah s Pánem. Během zasnoubení jste oba ušli tuto cestu. Oba jste se odevzdali Pánu s jistotou, že ten, kdo vás miluje, je především on, s jistotou, že on je dobrý Otec. V lásce k sobě jste tak byli svobodní.

To, co následovalo, když jste říkali životu stále a za všech okolností „ano“, když jste postavili životy dětí nad životy své, je něco obrovského a bezesporu bude kvůli tomu o tobě brzy mluvit celý svět. Pro mě je ale

jádro tvého příběhu zde, v procesu obrácení. Potom následovala – a tady by to chtělo tisíc uvozovek – „jen“ poslušnost.

Hrdinská poslušnost životu, ochota a schopnost přijmout své děti a milovat je, ale bylo něco, co jste nevymysleli vy. Poslušně jste přijali to, co vám život nabídl, a v tomto případě jsem více než kdykoliv jindy přesvědčená, že tato poslušnost byla druhým jménem pro svatost. Svoje vrcholné dílo jsi podle mě však vytvořila už předtím. Byl to Boží pohled, od kterého jsi chtěla pochopit, kdo jsi; nikoli ten Enricův. A myslím, že u Enrica tomu bylo stejně. Tak se dá milovat láskou, která si nic nenárokuje, není majetnická, nemá strach ze zklamání. Dělal(a) jsi to a stále ses hledala v Božím slově, dělala jsi to a našla sis čas na modlitbu a proti lenosti a nestálosti ses držela pravidla „malých uskutečnitelných kroků“.

Ty už toto pravidlo nepotřebuješ, zato ho velmi potřebujeme my, které může tvůj mimořádný i nádherný příběh zaskočit.

Otec Vito, jehož jsi měla tak ráda a o kterého se teď trochu děláš s námi, také otec Francesco a všichni bratři z Assisi, bez nichž bys byla na své cestě osamělejší, nám vysvětlili, že každý z nás má svůj neopakovatelný příběh, který je jen náš, a že Bůh každého z nás volá, abychom byli sami sebou.

Nikdo z nás nemá právo myslet si, že jestliže se nejmenuje Chiara Corbella Petrillo jako ty, tak je možná povoláný k něčemu menšímu. Nikdo nemá právo myslet si, že je méně milovaný. Nikdo nemá právo si myslet,

že s jiným snoubencem, jinou manželkou, jinou prací, jiným životem by se věci měly jinak. Naším povoláním je totiž samotná skutečnost, kterou prožíváme. Ta je pro nás jediným možným povoláním.

Drahá Chiaro, je toho tolik, na co bych se tě ráda zeptala: na tvoje obavy, chvíle sklíčenosti, ale ráda bych si s tebou i jen tak popovídala a zasmála se. Všichni mi říkají, že jsi strašně sympatická. Používám přítomný čas, protože, jak jsem ti už řekla, každý den se na mě usmíváš ze dvířek příborníku, a dokonce mám někdy pocit, že se mi směješ kvůli těm pohromám, které občas v kuchyni způsobím. Jako minule, když se mi rozsypala krabice piniových oříšků a byly všude: i v kapsách mé mikiny i v mých vlasech. Ráda bych se tě zeptala, jak jsi dokázala milovat své děti svobodně, když jsi je nechala odejít do Otcovy náruče nebo když jsi dovolila jiným ženám kojit tvého Francesca. Ačkoliv jsi Francesca šíleně milovala, dokázalas říct, že jsi přesvědčená, že jeho budou milovat i jiní lidé, zatímco tobě bude chybět tvůj manžel a čas strávený s ním. Je tak těžké milovat tímto způsobem, ale je to také způsob, jakým Bůh miluje nás – naše svoboda je pro něj důležitější než naše vlastní spása. To mi ukazuje, jak moc jsi musela přetvářet své srdce, aby bylo poddajné vůči milosti. Myslím, že to byla práce na kolenou, práce vytrvalé modlitby.

Prosím tě, sestřičko, nauč mě být takovou, jaká jsi ty. Víím, že v nebi máš plné ruce práce, staráš se o svoje dvě děti, které tě tam čekaly, přimlouváš se ze všech sil za Enrica a Francesca. Víím o mnoha lidech, kteří tě pro-

sí o přímluvu a pomoc, především když jde o maminky, které čekají dítě. Jestli ti zbude trocha času, vzpomeň si na mě, a odvážím se říct na nás, na všechny manželky a matky, které tě chtějí následovat. Nauč nás přetvářet svá srdce, abychom se dokázaly nechat milovat, uč nás důvěřovat předobrému Otci, kterému ses definitivně a úplně odevzdala.

Děkuji za to, že jsi, upřímně ti děkuji. Děkuji též všem, kteří tě měli nablízku, že tento poklad žárlivě nestřeží, ale chtějí se o něj podělit s námi.

Costanza Mirianová

P. S.: Upozornění pro čtenáře: Připravte si tužku, abyste si mohli podtrhnout důležité myšlenky – tohle je kniha, která má být čtena stále znovu –, a vezměte si také kapesník. Nevím, jestli by se to Chiaře líbilo, ale budete asi hodně brečet.

Okuste a vizte...

Před několika dny byla slavnost Všech svatých, krásných Božích lidí. Ten den jsem myslel na tebe, Chiaro. O tomto prvním listopadovém dni mě provázel výrok papeže Benedikta, který velmi výstižně řekl: „Dům, který Bůh rád staví, je život svatých.“

A to je skutečně pravda! U svatých se cítíme jako doma. Zvou nás a nikdy se necítíme jako hosté, ale jako někdo očekávaný. Cítíme se jako někdo blízký, jako příbuzní Boha. Obklopí nás vůně, oči, které sálem hledají vztahy, ruce, které se dotýkají, aniž by vlastnily, sluch toužící po slovech i po tichu, ve kterém slova dozrávají. V domě svatých, krásných Božích lidí, okoušíme jiný pokrm – takový, který nenasytí, pokud se o něj člověk nerozdělí.

Několikrát jsem byl u vás doma. Enrico vařil a ty jsi požádala mě, bratra Vita a další bratry, abychom vyprávěli, co je nového, jak se daří na misiích a na kurzech, kde pomáháme mladým lidem zorientovat se v období dospívání, na kterých jsi vyrostla a nad nimiž teď držíš

ochrannou ruku a vyprošuješ jim požehnání. V domě svatých, Božích přátel, můžeme najít alternativu – všichni hledáme nějakou alternativu, zvláště ti, kdo nejsou spokojeni se svým každodenním životem, obyčejným, zdánlivě bezvýznamným. Ve skutečnosti však bezvýznamný není, právě v něm se můžeme každý den osvědčit. Příliš mnoho lidí hledá alternativní dovolenou, alternativní svátek, alternativní vztah, alternativní život. Alternativou krásných Božích lidí je však alternativní úhel pohledu – vidět život z té strany, ze které ho vidí Bůh. Z jeho pohledu, jeho očima dívajícíma se na svět. Vidí život, skutečně každý den života z perspektivy cíle – odtamtud, kde jsi teď ty, Chiaro, s Marií Grazií Letizií, Davidem Giovannim, bratrem Michelelem, bratrem Fabriziem a s mnohými dalšími, kteří tak jako ty věřili ve věčný život.

Říkávala jsi: „Nezáleží na tom, jestli je život dlouhý, nebo krátký. Podstatný je cíl, Ten, kdo tě čeká.“ Když jsi hovořila o Bohu, bývala jsi prostá, bezprostřední: Bůh nás vymyslel, snil o nás, vždycky nás miloval. Jak ti to bylo vždycky jasné! Jak silné a jasné zůstává tvé poselství, které jsi chtěla mít na hrobě, k němuž teď mnozí putují a prosí tě o pomoc: „V životě není důležité něco udělat, ale narodit se a nechat se milovat.“

Vraťme se k alternativě, kterou lze okusit v domě světců, při setkání s nimi. To platilo pro svatého Františka, to platí i pro tebe, Chiaro. Jsem si jistý, že bys sice nechtěla být úzce spojovaná s jeho jménem, avšak dnes, když nechávám plynout vzpomínky v San Damianu,

kde žili František a Klára z Assisi, jsi zde přítomná i ty.

Vzpomínám na tvé poslední měsíce, kdy se zdálo, že „drak“ diktuje rozsudek a skličuje nás. Vzpomínám si na tvoje návštěvy Porciunkuly, na tvoji touhu po cestě do Medžugorje, vzpomínám na tvoje poslední dny doma na venkově. Vzpomínky na tebe jsou dar, který nikdy dostatečně nepochopíme. Jací jsme my lidé hloupí a povrchní, že si toho dobrého, pravdivého a krásného všímáme, až když je to pryč! Pane, probud' nás! Nedovol nám zmeškat naši schůzku s tebou!

Připomínáš mi Františka z Assisi a navracíš mě k jeho zkušenostem, protože Bůh tě připravoval na to, abys žila nejen po stránce smyslové, ale i duchovní, která je domem Božím.

Smyslovost dnes zaplavuje všechno a smysly se staly vším. Jsou-li smysly jedinými pány lidského života, člověk se ochuzuje. Jak ubohého tě smyslovost najde, tak ubohého tě zanechá, pokud se neočistí, aby se z ní stala duchovnost. Smysly jsou okny mezi nitrem a vnějškem, avšak dům člověka nesestává jen z oken. Dům má různé místnosti, které se používají k různým účelům – některé z nich jsou soukromé, a tam nemůže vstoupit každý. Smysly slouží k osvětlení místností, ale život domu nedávají.

Ti, kteří se s tebou setkali v posledních měsících, byli trochu zmatení a jejich smysly jakoby „omráčené“. Necháпали. Byla to nezralost smyslně založených lidí, kteří zůstanou po celý život ve stínu vlastního já, v touze po erotice, kterou klamně hledají ve smyslnosti. Lidé,

OBSAH

Slova od srdce na úvod	5
Okuste a vizte	17
Slovo mají svědkové Chiařina života	23
1. kapitola JAK TO VŠECHNO ZAČALO.....	25
2. kapitola PRVNÍ MALÉ USKUTEČNITELNÉ KROKY	38
3. kapitola S NOVÝM SRDCEM	46
4. kapitola KOUSEK VĚČNOSTI	60
5. kapitola TEĎ TĚ VIDÍM NA VLASTNÍ OČI	78
6. kapitola POSLEDNÍ POKYNY K ODLETU	96
Závěr RIZIKO, ŽE SE ČLOVĚK SETKÁ S JEŽÍŠEM KRISTEM	108

Cesta malých kroků

Chiara Petrillová – svědectví nejbližších

Z italského originálu *Piccoli passi possibili*, Chiara Corbella Petrillo: *la parola ai testimoni*, vydaného nakladatelstvím Edizioni Porziuncola v Assisi roku 2018, přeložila Zdeňka Křehlíková

Vydalo Karmelitánské nakladatelství v Praze roku 2021 jako svou 2264. publikaci

V edici *Osudy* svazek 88

Odpovědná redaktorka Ludmila Martinková

Fotografie na obálce Cristian Gennari

Obálka, grafická úprava a sazba Robin Brichta

Tisk Tiskárna H.R.G. spol. s r.o.

Knihy Karmelitánského nakladatelství zakoupíte na eshop.cirkev.cz a v síti kamenných Karmelitánských knihkupectví (eshop.cirkev.cz/prodejny)